

Стратегія розвитку Лиманської об'єднаної територіальної громади до 2025 року

Підготовлено Робочою групою з розробки Стратегії

Програма ПРООН з відновлення та розбудови миру.

Проект «Розроблення стратегій місцевого соціально-економічного розвитку, планів організаційного розвитку органів управління, а також надання навчально-консультаційного супроводу процесу планування організаційного розвитку в 7 об'єднаних територіальних громадах (ОТГ) Луганської та Донецької областей»

2017-2018 роки

ЗМІСТ

Вступ	2
Процес розробки Стратегії розвитку територіальної громади	5
Коротка характеристика громади	6
Місія і стратегічне бачення	9
Структура стратегічних та оперативних цілей	11
Стратегічна ціль А: Сталий економічний розвиток громади	12
Стратегічна ціль В: Створення комфортних умов на території громади	17
Стратегічна ціль С: Свідома, активна та безпечна громада високої якості життя	21
Зв'язок стратегії громади зі стратегією розвитку області	27
Впровадження та моніторинг стратегії	28
Склад робочої групи зі стратегічного планування	31
Контакти	33
Додатки	34

ВСТУП

Рішенням Краснолиманської міської ради від 23.07.2015 року № 6/44-3461 “Про добровільне об’єднання територіальних громад” відповідно до Закону України “Про добровільне об’єднання територіальних громад” Краснолиманська міська рада об’єдналася з територіальними громадами:

- селища міського типу Ямпіль, села Закітне Ямпільської селищної ради;
  - селища міського типу Дробишеве, села Дерилоче Дробишевської селищної ради;
  - селища міського типу Кіровськ, села Торське Кіровської селищної ради;
  - селища міського типу Новоселівка Новоселівської селищної ради;
  - селища міського типу Ярова, села Олександрівка, селища Соснове Ярівської селищної ради;
  - сіл Рідкодуб, Карпівка, Новомихайлівка, Липове, Катеринівка, селища Нове Рідкодубівської сільської ради;
  - сіл Шандриголове, Середнє, Зелена Долина Шандриголівської сільської ради;
  - сіл Крива Лука, Іллічівка, Діброва, Каленики Криволуцької сільської ради;
  - сіл Рубці, Лозове, Вовчий Яр Рубцівської сільської ради;
  - села Коровій Яр Коровоярської сільської ради;
  - сіл Яцьківка, Кримки Яцьківської сільської ради;
  - сіл Терни, Ямполівка, Колодязі, Іванівка, Новосадове, селище Держинське Тернівської сільської ради
- в Краснолиманську об’єднану територіальну громаду з центром у місті Красний Лиман.

Розпорядженням міського голови від 15.09.2017 №511, з метою забезпечення соціально-економічного розвитку Лиманської об'єднаної територіальної громади та визначення пріоритетних напрямків до 2025 року, ефективного використання фінансових, матеріальних та людських ресурсів було затверджено Положення та склад робочої групи з розробки Стратегії розвитку Лиманської ОТГ до 2025 року. Робочу групу, як консультативно-дорадчий орган при виконавчому комітеті Лиманської міської ради, було створено для організації та підготовки пропозицій з розробки Стратегії розвитку Лиманської ОТГ до 2025 року (далі – Стратегія).

Стратегія розвитку підготовлена членами Робочої групи за участі широкого кола представників громади шляхом обговорень, котрі відбувалися протягом 2017 року. Партнерство, створене для розробки Стратегії, передбачає участь органу місцевого самоврядування, установ, організацій громадянського суспільства, представників приватного сектору та інших зацікавлених сторін громади.

Партнером підготовки Стратегії виступив проект Програми ПРООН з відновлення та розбудови миру «Розроблення стратегій місцевого соціально-економічного розвитку, планів організаційного розвитку органів управління, а також надання навчально-консультаційного супроводу процесу планування організаційного розвитку в 7 об'єднаних територіальних громадах (ОТГ) Луганської та Донецької областей». Проект діяв, головним чином, в якості технічної допомоги, надаючи методичні рекомендації в процесі розробки Стратегії. Консультації, проведені між членами Робочої групи сприяли посиленню їх зацікавленості та забезпечили взаємну згоду стосовно основних пріоритетів розвитку, як головних елементів Стратегії.

У процесі розробки стратегії використовувалися дані Програми розвитку Лиманської ОТГ, розробленої відділом економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету міської ради за участю всіх управлінь та відділів міської ради, підприємств та приватних підприємців міста на виконання розпорядження голови Донецької обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 10.10.2016 року № 895 “Про розробку проекту Програми економічного і соціального розвитку Донецької області на 2017 рік” та розпорядження міського голови від 24.10.2016 року № 330 “Про розробку проекту Програми економічного і соціального розвитку Лиманської ОТГ на 2017 рік”.

Стратегія розглядається, як основа для діючих і розроблення нових галузевих програм, щорічних програм економічного та соціального розвитку території та спрямована на забезпечення подальшого розвитку громади.

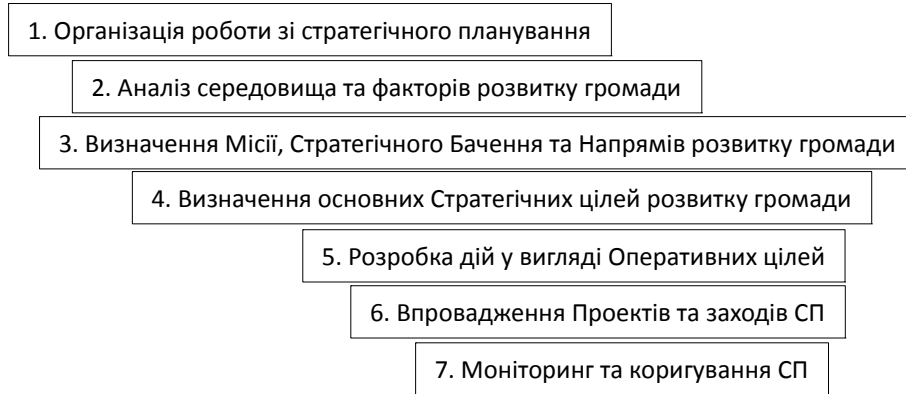
Методологічно процес підготовки Стратегії ґрунтувався на нормативних актах: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 №932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів»; Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку, затверджені Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29 липня 2002 р. №224; Бюджетний Кодекс України та Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», які передбачають, що розвиток території забезпечується через визначення та досягнення стратегічно важливих цілей за обраними напрямками.

Головні висновки з процесу Стратегічного планування:

- Стратегія є потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу, посадовців місцевої влади, пересічних громадян для створення публічно-приватного партнерства, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян.
- Стратегія підкреслює конкурентні переваги території громади на підставі існуючих природних, матеріальних, фінансових, економічних, трудових, соціальних, інтелектуальних ресурсів, які при належній організації та об'єднанні зусиль, можна використовувати для вирішення нагальних проблем місцевого економічного розвитку. Тому Стратегія зосереджена на напрямках, які нададуть економічному розвитку території найбільші шанси в майбутньому. Економічний розвиток передбачає формування сприятливого бізнес-середовища і створення умов для інвестування на тривалий період, що сприятиме економічному зростанню і поліпшенню якості життя громади.
- Питання залучення інвестицій, розвитку місцевих підприємств, розвитку інфраструктури і забезпечення гідної якості життя взаємопов'язані, тому успішна робота над ними можлива лише за умови сприйняття їх як цілісної системи. Поліпшення в одному з питань сприятиме поліпшенню в інших.
- Стратегія пов'язана з іншими документами стратегічного характеру, місцевими та регіональними програмами, які вже ухвалені і виконуються відповідними органами.

ПРОЦЕС РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Схематично процес створення Стратегічного плану розвитку складається з декількох послідовних кроків:

Перше засідання Робочої групи відбулось 4 жовтня 2017. Відділом економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету міської ради за участю всіх управлінь та відділів міської ради та її виконавчих органів було сформовано Профіль громади та презентовано частину діаграм, що описують стан певних ресурсів громади. Було презентовано головні результати опитування громадян та підприємців. Профіль та результати опитування в електронному вигляді представлені для членів РГ за адресою: <http://e-disk.ukr.net>.

Члени робочої групи погодили методологію та сформулювали проекти Місії та Стратегічного Бачення розвитку громади, в яких визначили головні ресурси, унікальні особливості та конкурентні переваги громади. В процесі презентації напрацювань були узгоджені основні риси Місії та Стратегічного Бачення розвитку Лиманської громади, що описують бажаний стан громади у 2025 році.

Наступним кроком було ідентифіковано ключові проблеми громади та виконано їх рейтингування. Після цього шляхом обговорення було виконано аналіз та структурування проблем за сферами їх існування та попередньо визначено Стратегічні цілі розвитку громади. На наступне засідання робочої групи було узагальнено інформацію і надано структурований перелік проблемних питань Лиманської ОТГ для визначення цілей і завдань.

Друге засідання Робочої групи відбулось 12 жовтня 2017 р. Учасники обговорили перебіг та чергові завдання поточного етапу стратегічного планування, розглянули, обговорили та погодили проект Місії та Стратегічного Бачення розвитку громади, погодили структуру та рейтинг проблем, затвердили зміст трьох стратегічних цілей розвитку громади.

Після цього учасники сформували три підгрупи за Стратегічними цілями розвитку громади, та за кожним з них виконали SWOT-аналіз. Після презентації аналізу ті самі підгрупи провели визначення Оперативних цілей та Завдань кожною Стратегічною ціллю.

Третє засідання Робочої групи відбулось 14 листопада 2017. Члени робочої групи сформували три підгрупи за Оперативними цілями розвитку громади, та за кожним з них виконали доопрацювання Завдань Стратегії.

Для забезпечення об'єктивного вибору першочергових завдань (та майбутніх проектів на наступному етапі формування плану дій) було проведено анкетування членів Робочої групи з метою оцінки завдань за критеріями необхідності та реалістичності (додаток 2). За результатами оцінки завдань потрібно сформувати мережевий графік їх досягнення, визначити низку першочергових проектів, що будуть впроваджуватися у найближчі три роки.

Наостанок було розглянуто завдання наступного етапу підготовки Стратегічного плану - методика заповнення карток проектів (технічних завдань на розробку проектів) - складових планів дій з впровадження Стратегії. По кожному Завданню Стратегії, фахівці ОМС мають розробити Проектні листки, що містять алгоритм виконання кожного Проекту із зазначенням відповідальних осіб, строків та джерел ресурсів для досягнення цілей. Консультанти підготували рекомендації для ради ОТГ з розробки Планів дій, спрямованих на досягнення Завдань.

Перед Робочою групою було поставлено завдання провести громадське обговорення Стратегії, внести необхідні пропозиції від громадян та підготувати документ для розгляду на сесії міської ради. Після проведення громадського обговорення допрацьований стратегічний план має бути подано на розгляд голові та міській ради для прийняття в якості політики громади.

КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

Лиманська об'єднана територіальна громада, розташована на півночі Донецької області, межує з Харківською та Луганською областями. Громада утворена шляхом об'єднання Лиманської міської, дванадцяти сільських та селищних рад в липні 2015 року в межах територіальної одиниці району. Центр громади - місто Лиман. Площа громади — 1209,75 квадратних кілометрів. Кількість населених пунктів: місто Лиман та 39 сіл та селищ з загальною чисельністю населення 42,9 тис. осіб (станом на 01.01.2018р.)

Місто Лиман засновано слобідськими козаками у 1667 році на березі однойменного озера. У 1879 році в Лимані було 3 олійниці, 2 кузні, 2 лавки і магазин. Щорічно у селі організовували 2 ярмарки, щонеділі великі базари.

Будівництво залізничної лінії Львів - Лиман у 1910-1913 роках стало історичною віхою у його житті. Саме дякуючи залізниці, слобідка за 30 років перетворилася в найкрупнішу залізничну станцію колишнього СРСР і у північні ворота індустріального Донбасу.

Сучасна промисловість міста представлена 7 промисловими підприємствами: КТ “ТОВ “СТРОНГКОМ”, ДП ЗАТ “Трест Донбастрансбуд”, Краснолиманський пісчаний кар’єр, ТОВ “Чайка”, ПП “Полімін-Донбас”, ТОВ “Краснолиманський комбікормовий завод”, ТОВ “Всесто” та 2 підприємствами з виробництва і розподілу

тепла, води: ВО “Краснолиманська тепломережа” ОКП “Донецьктеплокомуненерго”, Краснолиманське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства КП “Компанія “Вода Донбасу”. Обсяг реалізованої промислової продукції по місту за 2017 рік склав 205,2 млн. грн., в розрахунку на одну працюючу особу - 3745 грн. Бюджетоутворюючі підприємства — 12 підприємств залізничного транспорту.

Сільське господарство представлено 93 господарствами, в т.ч.: 1 акціонерним товариством, 73 фермерськими господарствами, 17 товариствами з обмеженою відповідальністю, 2 приватними підприємствами.

Функціонують 286 підприємств роздрібної торгівлі, при цьому забезпеченість торговою площею на 1 тис. жителів складає 370,8 кв.м., що значно перевищує середній показник по Донецькій області (90,1 кв. м.). Кількість підприємств побутового обслуговування населення – 127.

На території громади функціонують: 22 школи, 23 дошкільних навчальних заклади, Центр позашкільної роботи, професійно-технічне училище, медичний коледж, філія Українського державного університету залізничного транспорту, 3 лікарні, 19 фельдшерсько-акушерських пунктів, 11 амбулаторій, станція швидкої допомоги, Донецький науково- дослідний інститут травматології та ортопедії і обласна травматологічна лікарня, ФСК “Локомотив”, 25 метровий басейн, ДЮСШ, 27 спортивних залів, 32 спортмайданчики, 24 клубних заклади, 23 бібліотеки, школа мистецтв, міський народний краєзнавчий музей.

Лиманська земля зростила велику когорту державних, політичних та військових діячів, визначних людей: 15 героїв Радянського Союзу, 9 героїв Соціалістичної праці, 3 повних кавалерів Ордону Слави. Уродженець Лиману - льотчик-космонавт двічі герой Радянського Союзу Л.Д. Кизим.

Наші спортсмени займали призові місця в кубках області України, Європи, міжнародних змаганнях в наступних видах спорту: волейбол, футбол, дзюдо, пауерліфтинг, тощо.

На початку ХХІ століття формувалася Північнодонбаська агломерація з центром в м. Краматорськ, що знаходиться на відстані 44 км автошляхами від м. Лиман, яка охоплювала територію з населенням 44100 осіб (2014р.) В цю агломерацію крім м. Лиман входили також Слов’янськ, Святогірськ, Дружківка та інші міста.

У липні 2015 року за ініціативою депутатів міської ради створено Краснолиманську міську об’єднану територіальну громаду. У лютому 2016 року, згідно Постанови Верховної Ради України від 04.02.2016р. м. Красний Лиман перейменовано у місто Лиман. Краснолиманська міська ОТГ була перейменована у Лиманську міську ОТГ.

Лиманщину називають легенями індустріального краю, бо на її території знаходиться 40 тис. га. лісів, частина Національного природного парку «Святі гори», заповідник «Крейдяна флора», багато заказників, сотні озер і озерець, річка Сіверський Дінець, близько 200 баз відпочинку і оздоровчих таборів, санаторій-профілакторій “Щуровський”, заповідник «Крейдова флора».

Крейдова флора — єдина ділянка в Україні, де взяті під охорону природні бори з сосною крейдяною. Особливістю Крейдової флори є сильно пересічена місцевість і

велика кількість крейдових схилів, розрізаних ярами, що спадають до Сіверського Дінця. Все це створює різноманітні умови для різних видів флори і фауни і формує надзвичайно яскраві краєвиди. Тут охороняються рослини, які зустрічаються тільки на крейдових і ростуть разом із рослинами гірських, і . Заповідник функціонує тільки з природоохоронною та науково-дослідною цілями, екскурсії не проводяться. Територія заповідника постраждала під час військових дій у 2014 році.

Станом на 01.07.2017 р. Лиманська ОТГ – у групі 15 найкращих серед 366 об'єднаних територіальних громад України за рейтингом Міністерства регіонального розвитку. По показнику «Власні доходи на одного мешканця» - 20 місце, «Рівень дотаційності бюджету» - 49 місце, «Капітальні видатки на одного мешканця» - 52 місце, «Питома вага видатків на утримання апарату управління» - 26 місце.

Лиманська міська рада в мережі Інтернет представлена офіційним сайтом: В соціальній мережі Facebook створена та супроводжується дві сторінки Лиманської міської ради: , .

МІСІЯ І СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Визначення категорії «Місія»:

- *Місія громади (як адміністративно-територіальної одиниці) - це основне її призначення (пов'язане з причиною її появи у минулому), її місце в економічній системі регіону (держави), її унікальні особливості та конкурентні переваги, які у неї вже є, та які громада хотіла б зберегти для подальшого власного розвитку, або здобути у свідомому процесі розвитку.*
- *Визначення категорії «Бачення»:*
- *Стратегічне Бачення - це спільне, погоджене на основі консенсусу, уявлення жителів громади про те, якою громада (як адміністративно-територіальна одиниця) має виглядати в майбутньому. Іноді Стратегічне Бачення формулюється досить деталізовано, навіть з визначенням певних показників. Іноді дві категорії (Місію та Стратегічне Бачення) об'єднують в одну.*
- *Члени Комітету дійшли згоди, що Місія та Бачення майбутнього громади у 2025 році органічно співпадають та відображають як історичне призначення території, так і сучасні уявлення громади про свої конкурентні переваги для успішного стабільного розвитку.*

МІСІЯ - БАЧЕННЯ майбутнього Лиманської ОТГ

Лиманщина 2025 – це північні залізничні ворота Донбасу, потужний логістичний центр з розвиненою транспортною інфраструктурою, індустриальним парком та аграрним потенціалом. Унікальний рекреаційний та туристичний край. Громада високої культури, в якій комфортно і цікаво жити.

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Для досягнення бажаного Бачення на основі конкурентних переваг громади, члени Робочої групи визначили три Стратегічні цілі розвитку громади:

Стратегічна ціль А. СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ.

Стратегічна ціль В. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ.

Стратегічна ціль С. СВІДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.

В кожній зі Стратегічних цілей визначено низку необхідних Оперативних цілей та Завдань. Оперативні цілі впливають із стратегічного бачення і Стратегічних цілей і утворюють рамки, в яких прийматимуться рішення щодо конкретних цілей та заходів.

Оперативна ціль – бажаний результат «цілеспрямованої» діяльності у рішенні ключової проблеми з оптимальним використанням ресурсів. Досягнення Стратегічної мети – спосіб (засіб) рішення проблеми чи реалізації можливості.

Кожна Оперативна ціль конкретизується в завданнях, що є конкретними, обмеженими у часі алгоритмами дій щодо досягнення Оперативних цілей. Сукупність оперативних цілей складає стратегічну ціль.

Завдання показують, як необхідно проводити зміни та визначають оперативні цілі кількісно, показують терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи. Кількість завдань має бути такою, щоб виконати оперативну ціль.

СТРУКТУРА СТРАТЕГІЧНИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ЦІЛЕЙ

Стратегії розвитку Лиманської об'єднаної громади

<p>Стратегічне бачення майбутнього Лиманської ОТГ.</p> <p>Лиманщина 2025 – це північні залізничні ворота Донбасу, потужний логістичний центр з розвинутою транспортною інфраструктурою, індустріальним парком та аграрним потенціалом. Унікальний рекреаційний та туристичний край. Громада високої культури, в якій комфортно і цікаво жити.</p>		
<p>СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А. СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ</p>	<p>СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ В. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ</p>	<p>СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ С. СВІДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ</p>
<p>ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ</p>		
<p>А.1. Диверсифікація структури місцевої економіки.</p> <p>А.2. Розвиток підприємництва на території ОТГ.</p> <p>А.3. Розвиток туризму та рекреаційної сфери громади.</p> <p>А.4. Формування позитивного іміджу громади.</p>	<p>В.1. Модернізація інфраструктури та благоустрій громади.</p> <p>В.2. Створення енергоефективної громади та ресурсозаощадливої системи енергопостачання.</p>	<p>С.1. Взаємна довіра у громаді.</p> <p>С.2. Забезпечення високої якості життя громадян.</p> <p>С.3. Охорона законних прав та вдосконалення системи безпеки жителів громади.</p>

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А. СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Результати SWOT – аналізу за напрямом А

Сильні сторони S (внутрішні)	Слабкі сторони W (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Вигідне географічне розташування – об'єднання трьох областей, ○ Створено найбільшу громаду в Україні, ○ Найбільший в області залізничний вузол ○ Автомобільні шляхи обласного та державного значення, розв'язка автошляхів, ○ Наявність запасів природних копалин (пісок, вода, газ) та рекреаційних зон (120 баз відпочинку), 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Близькість зони АТО, ○ Відсутня схема планування території району в межах ОТГ, ○ Недостатня кількість підприємств з переробки та зберігання с/г продукції, ○ Недостатній ринок збуту с / г продукції ○ Відсутність робочих місць та житла для ВПО, ○ Безконтрольне вивезення копалин і лісу,

<ul style="list-style-type: none"> ○ Земельні ресурси, наявність вільних інвестиційно привабливих ділянок та приміщень, ○ Проведена робота щодо створення індустріального парку, ○ Розвинене аграрне виробництво, ○ Водні ресурси, ○ Ліс, заповідники, екологічно чиста зона, ○ Розвинена сфера торгівлі, послуг, ○ Відкрито сучасний ЦНАП. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Слабкий рівень логістики та зменшення об'ємів вантажних перевезень залізницею, ○ Неналежна якість стану доріг та недостатність дорожньої інфраструктури, ○ Висока енергоємність комунального господарства, ○ Неналежний стан каналізаційної системи та споруд, ○ Відсутність якісної питної води, ○ Немає сортування ТПО, ○ Немає взаємодії зі структурами заповідника, ○ Не розвинена екологічна інфраструктура (хлорування, обеззалізнення води), ○ Мало інформаційної промоції про ресурси ОТГ. ○ Відсутність сільськогосподарських кооперативів з вирощування та переробки ВРХ, свиней та птиці, а також молочних кооперативів; ○ Відсутність заготівельних пунктів для господарств населення; пунктів забою ВРХ та свиней
Можливості О (зовнішні)	Загрози Т (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Урегулювання воєнного конфлікту, встановлення миру; ○ Зростання попиту на харчові продукти, та с/г продукцію - розвиток аграрного бізнесу; ○ Зростання попиту на будівельні матеріали - розвиток промислового виробництва; ○ Прийняття Закону про розпорядження землями за межами населених пунктів, ○ Зростання зовнішнього попиту в регіоні на туристичні та рекреаційні ресурси та послуги, зокрема, реабілітаційний туризм, екологічний та зелений туризм, а також народні промисли в громаді, ○ Розвинення державної транспортної інфраструктури, ○ Збільшення надходжень з ДФРР та міжнародних фондів, ○ Збільшення фонду доступного житла для залучення фахівців, ○ Державний контроль за довкіллям. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ескалація бойових дій, ○ Недосконалість законів, політична нестабільність, непослідовність законодавства у сфері розвитку ОТГ, зокрема, недосконалість податкова політика держави та введення на 2018 рік реверсної дотації, як надмірного вилучення коштів бюджету ОТГ, відсутність нормативно-правових актів щодо земельних питань, недосконалість або відсутність нормативних актів в сфері ЖКГ, немає можливості розпорядження земельними та водними ресурсами, несприятливий інвестиційний клімат, відсутність кредитних ресурсів для малого та середнього бізнесу, ○ Попит на спекуляцію ресурсів (знищення лісу), «тінізація» малого бізнесу, ○ Трудова міграція, відтік молодих спеціалістів, ○ Зростання цін та тарифів по енергоносіям, ○ Екологічна катастрофа (не витримується сівообіг), ○ Епідемія у тваринництві.

Оперативні цілі та Завдання:

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А: СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Оперативна ціль А.1. Диверсифікація структури місцевої економіки.

Завдання А.1.1. Створення привабливого інвестиційного клімату.

- Для забезпечення ефективної співпраці з потенційними інвесторами доцільно створити Агентство розвитку громади (АРГ) у формі неприбуткової установи, що забезпечуватиме заходи з економічного розвитку громади, а саме: має формувати сприятливу для інвесторів місцеву нормативну базу, співпрацювати з усіма верствами бізнесу та радою підприємців, виконувати роль бізнес-центру, допомагати в підготовці інвестиційних проектів (бізнес-планів) та грантових проектів, забезпечувати фінансування проектів з регіональних, державних програм (зокрема з ДФРР), обласного бюджету, міжнародних фондів, координувати процеси

промоції можливостей громади, супроводжувати процеси інвестування у розвиток громади.

- Підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства, (зокрема, з питань повноважень щодо землі за межами ОТГ, реверсної дотації, що дає надмірне вилучення коштів з бюджету громади, погашення втрат залізниці при перевезенні пільгових категорій, прав на розпорядження майном на території ОТГ, розрахунку освітянсько-медичної субвенції (ВПО), законодавчих норм на вивіз відходів ТПВ, системи надання житла молодим на пільгових умовах) – та лобювання їх через Асоціацію ОТГ, народних депутатів та зацікавлених політичних та громадських лідерів.

Завдання А.1.2. Розвиток індустріального парку, сучасного логістичного центру та оптового аграрного ринку.

- Підготовка інвестиційних пропозицій, опрацювання запитів потенційних інвесторів при створенні індустріального парку.
- Дослідження та напрацювання можливих сценаріїв розвитку промислово-торгівельної зони у вигляді сучасного логістичного центру (зокрема, поновлення роботи аеродрому), що сприятиме оновленню рухомого складу на залізниці та вплине на поживлення діяльності агровиробників, зокрема, формуванню агропромислового кластеру.
- Розміщення, оптового аграрного ринку, а у перспективі, інших інфраструктурних об'єктів, що забезпечують довготермінове зберігання овочів, фруктів, зерна (у тому числі, вироблених з дотриманням технології органічного виробництва), продуктів їх переробки, упаковку, спільне використання парку машин, виставкову діяльність, сервісно-консультативні послуги, тощо).
- Визначення конкретних потреб с/г виробників (фінансові інструменти, технічна підтримка, ринки збуту, система зберігання, переробки, сертифікації, навчання, консультування), та аналіз наявних ресурсних джерел для виконання необхідних проектів; створення інформаційного центру (групи) для прогнозування попиту та сприянню реалізації продукції, що сприятиме розвитку агропромислового комплексу.

Завдання А.1.3. Створення умов для інвесторів житла, будівництво соціального житла.

- Визначення та підготовка частини земельних ділянок (житлового та рекреаційного призначення) з цікавими ландшафтами, поблизу водойм і зелених насаджень для об'єктів відпочинку та рекреації;
- Поглиблений аналіз поточної ситуації потреби у соціальному житлі (різних категорій: молодь, фахівці, учасники АТО та інші) з прогнозом на 3 - 5 років реальної потреби в такому житлі.
- Реконструкція існуючого соціального житла (гуртожитки) та будівництво нового житла для соціально незахищених верств населення та ВПО.

Оперативна ціль А2. Розвиток підприємництва на території ОТГ.

Завдання А.2.1. Створення сприятливих умов для розвитку бізнес- середовища.

- Оптимізація нормативно-правової бази, зокрема, ставок єдиного податку, оренди землі, земельного податку, зменшення пайового внеску на час відкриття та становлення бізнесу спрощення процедур реєстрації підприємств.

- Об'єднання підприємців для захисту спільних інтересів, розвитку нових напрямів роботи.
- Створення умов для легалізації стихійних ринків та формування нових легальних форм торгівлі.
- Створення бізнес школи (центру навчання) для відкриття своєї справи та її ведення, запровадження постійно діючої системи навчання підприємців-початківців основам бізнесу щодо створення нових підприємств, зокрема, соціальних, з надання нових послуг і виробництва товарів (семінари за темами щодо основ бізнесу, пошуку ідеї, розробки концепції бізнесу, маркетингу, з наступним консультативним супроводом розробки інвестиційних проектів та бізнес-планів, проведення консультацій, стажування та обмін досвідом). Зокрема, курси для молодих жінок, які зайняті доглядом за дітьми до 3-х років з метою перекваліфікації, яка сприятиме працевлаштуванню чи само зайнятості (комп'ютерна грамотність, володіння іноземними мовами, навички розвитку бізнесу тощо). Програми з перекваліфікації осіб, відповідно до потреб ринку праці вразливим групам населення, зокрема ВПО, людям старшого віку.
- Конкурси та гранти для соціального підприємництва.

Участь соціально-відповідального бізнесу у формуванні сприятливого бізнес-клімату.

Завдання А.2.2. Маркетингові дослідження для підприємців щодо потреб громади у товарах та послугах.

- Дослідження попиту споживачів (через опитування мешканців) щодо товарів та послуг, яких не вистачає (на думку мешканців громади),
- Доведення результатів дослідження до підприємців у вигляді маркетингової інформації для створення нових підприємств, або видів діяльності, переважно, соціально значущих для громади (*соціально-побутових та культурних об'єктів, соціальний офіс, кінотеатр, хімчистка, баня, пральня тощо*), а також об'єктів придорожньої інфраструктури (для вантажного транспорту), організації перевезень для масового відпочинку населення, забезпечення транспортного сполучення між селами та центром громади, покращення послуг зв'язку (зокрема, Інтернет у селах).
- Розподіл комунальних ресурсів (зокрема вільних земельних ділянок) громади на конкурсних засадах. Створення реєстру покинутих приміщень у населених пунктах громади та передача їх в оренду підприємцям за мінімальною ціною (у першу чергу для соціального бізнесу).

Оперативна ціль А.3. Розвиток туризму та рекреаційної сфери громади.

Туристичний бізнес має дуже тісні зв'язки з багатьма супутніми галузями, від розвитку яких залежить його стан і темпи зростання, а також навзаєм туризм вплине на розвиток супутніх підприємницьких галузей громади.

Завдання А.3.1. Визначення туристичних об'єктів, створення туристичних продуктів, формування «кластеру» туристичних підприємств.

- Створення унікальної пропозиції нових туристичних продуктів (у тому числі тих, що мають історичну складову), об'єктів, які задовольняють потреби туристів, та якісної інфраструктури, яка забезпечує максимальне використання цільових

туристичних продуктів (прогулянки по ОТГ, туристичні маршрути, вело маршрути, еко-туризм, екстремальний туризм), тощо.

- Формування бази проектів, зокрема, з розвитку екологічного туризму, створення етнографічного села-музею просто неба з використанням сучасних інноваційних, або мультимедійних технологій, тощо.
- Підготовка фахівців, екскурсіводів, що мають творчий потенціал для демонстрації туристичних продуктів.
- Розробка мапи громади та цільових мап туристичних об'єктів громади, інформаційних листів та схем маршрутів, організація виготовлення сувенірної продукції.

Завдання А.3.2. Створення системи управління туристичною діяльністю та інформаційного туристичного бюро.

- Створення координаційного органу у сфері туризму, із участю екологічних та туристичних громадських спілок і об'єднань представників туристичного бізнесу. Активізація локальних спільнот, створення місцевих ініціативних груп.
- Побудова зв'язків між регіонами та суміжними територіями.
- Проведення семінарів-тренінгів з питань туристичної тематики. Професіоналізація залучених людських ресурсів.
- Розробка спільної Програми розвитку зеленого туризму. Розробка календарного плану подій. Забезпечення системної роботи інформаційного туристичного центру.
- Створення сучасного web-порталу, каталогу рекреаційних та туристичних об'єктів та суб'єктів з можливістю подальшого розширення розділів.

Завдання А.3.3. Створення та відновлення місць проведення дозвілля та зон відпочинку.

- Визначення територій громади екологічного та рекреаційного призначення.
- Створення локацій для проведення фестивалів.
- Створення парку, спортивно-розважальних, майданчиків для відпочинку дітей та людей похилого віку.
- Легалізація існуючих баз відпочинку (зокрема, дитячі бази), рекреаційно-привабливих об'єктів регіону.
- Паспортизація водних об'єктів на території ОТГ.
- Маркування маршрутів відповідно до світових (після оновлення законодавчих актів по туризму і державних стандартів).
- Виготовлення та встановлення вказівників, інформаційних щитів та знаків до основних природоохоронних, туристично-екскурсійних об'єктів, туристичних атракцій, санітарних місць, закладів розміщення і харчування, транспортних вузлів.
- Створення програм по збереженню культурної спадщини.

Оперативна ціль А.4. Формування позитивного іміджу громади.

Завдання А.4.1. Маркетинг та брендинг території громади.

- Позиціонування ОТГ: ідентифікація громади (пошук спільних цінностей та символів), зокрема, створення нових брендових об'єктів, залучення меценатів,

формування концепції бренду, розробка символіки та слоганів, маркетинг території громади; створення системи орієнтації, указників, дорожніх знаків, вивісок у єдиному брендовому стилі, проведення фестивалів народних промислів, танцю, ярмарків з залученням інших регіонів національної їжі, екопродукції;

- Промоція ОТГ, інформаційний портал та інформаційна підтримка, формування інформаційної політики – інформування підприємців про наявність ресурсів та потреб громади; промоційні візити за межі громади, з залученням громадськості, влади, бізнесу. Участь в регіональних та міжнародних виставках.
- Внутрішній маркетинг громади з метою само ідентифікації громадян Лиманської ОТГ.

Завдання А.4.2. Розробка Інвестиційного паспорту громади та промоційних матеріалів для туристів.

- Формування інвестиційного паспорту громади з використанням системи візуальної ідентифікації (фірмового стилю) громади та з використанням оцифровки об'єктів (нанесення на мапу google); подальшу розробку цільових варіантів інвестиційного паспорту, у тому числі, іноземними мовами.

Схема СТРАТЕГІЧНОЇ ЦІЛІ А. СТАЛІЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Оперативна ціль А.1. Диверсифікація структури місцевої економіки.	Стратегічна ціль А.2. Розвиток підприємництва на території ОТГ.	Стратегічна ціль А.3. Розвиток туризму та рекреаційної сфери громади.	Стратегічна ціль А.4. Формування позитивного іміджу громади.
Завдання А.1.1. Створення привабливого інвестиційного клімату.	Завдання А.2.1. Створення сприятливих умов для розвитку бізнес- середовища.	Завдання А.3.1. Визначення туристичних об'єктів, створення туристичних продуктів, формування «кластеру» туристичних підприємств.	Завдання Маркетинг та брендинг території громади.
Завдання А.1.2. Розвиток індустріального парку, сучасного логістичного центру та оптового аграрного ринку.	Завдання А.2.2. Маркетингові дослідження для підприємців щодо потреб громади у товарах та послугах.	Завдання А.3.2. Створення системи управління туристичною діяльністю та інформаційного туристичного бюро.	Завдання А.4.2. Розробка Інвестиційного паспорту громади та промоційних матеріалів для туристів.
Завдання А.1.3. Створення умов для інвесторів житла, будівництво соціального житла.		Завдання А.3.3. Створення та відновлення місць проведення дозвілля та зон відпочинку.	

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ В. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ

Результати SWOT – аналізу за напрямом В

Сильні сторони S (внутрішні)	Слабкі сторони W (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Великий залізничний вузол та розміщення управління регіональної філії ДП «Донецька залізниця», ○ Автодороги обласного значення, що зв'язують 3 області (з виходом на трасу державного значення), ○ Підприємства: хлібозаводи «Чайка», «Атек», ТОВ «ВсіСто», ТОВ «Полімін», ТОВ «Лиманський комбікормовий завод»; ○ Наявність великих і дрібних фермерських господарств, ○ Аеродром для малих та середніх апаратів, ○ Наявність баз відпочинку та місць рекреації, ○ Наявність комунальних закладів для обслуговування населення, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Непривабливість для кваліфікованих фахівців міста Лиман (в зв'язку з відсутністю житла), ○ Проблема поновлення пересувного складу залізниці (не отримує з державного бюджету нічого, тому існує тільки за рахунок своїх грошових надходжень), ○ Погана якість дорожнього покриття, ○ Відсутність тротуарних і велосипедних доріжок, ○ Відсутність об'єктів придорожньої інфраструктури для обслуговування транспорту (вантажного), ○ Застарілі інженерні мережі (електро та водопостачання, водовідведення), та матеріально-технічна база комунальних підприємств, відсутність мереж у селах, ○ Відсутність розвинутої інфраструктури масового відпочинку населення (доріг, інженерних мереж, центрального автоперевезення), ○ Нестача соціального житла для незахищених верств населення (молодих спеціалістів, дітей-сиріт, ВПО).
Можливості О (зовнішні)	Загрози Т (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Поліпшення якості державних доріг - збільшення перевезень, ○ Участь у державних та регіональних програмах розвитку, ○ Участь у програмах міжнародних донорів, ○ Закінчення бойових дій, ○ Попит на продукцію природних ресурсів (вода, пісок, ліс) – розвиток індустріального парку, ○ Покращення послуг зв'язку 3G, 4G, ○ Наявність потенційних інвесторів для поновлень роботи аеродрому, ○ Зростання попиту на житло за рахунок притоку ВПО. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ескалація бойових дій (війна) - політична і економічна нестабільність; ○ Недосконале законодавство та неврегульованість законів, податкова нестабільність; відсутність повноважень у міської ради розпоряджатися с/г землями та землями розташованими поза межами населених пунктів, ○ Відсутність стабільності курсу національної валюти, ○ Конкуренція у світі на ринку продовольства, ○ Погіршення екології з розвитком автодоріг і переробних підприємств, ○ Міграція населення - відсутність кадрів (будівельники, лікарі, трактористи).

Оперативні цілі та завдання

Стратегічна ціль В. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ

Оперативна ціль В.1. Модернізація інфраструктури та благоустрій громади.

Мета передбачає благоустрій громади, збільшення кількості зелених насаджень, облаштування місць громадського відпочинку та збільшення кількості спортивних об'єктів. Роботам з благоустрою території має передувати впорядкування підземних мереж.

Завдання В.1.1. Ремонт й будівництво доріг, велодоріжок та тротуарів на території громади.

- Розробка проектів ремонту доріг та тротуарів на всій території громади, й подальше будівництво доріг та тротуарів, велодоріжок, пішохідних переходів,

місць для паркування автотранспорту, світлофорів, дорожніх знаків, зупинок з навісами.

- Безпека дорожнього руху: провести моніторинг наявності та необхідності, визначити потребу та місця, та забезпечити встановлення камер спостереження, світлофорів, бордюрів, тротуарів, «лежачих поліцейських», вело доріжок, місць парковки для осіб з обмеженими можливостями.

Завдання В.1.2. Удосконалення збирання, вивезення та сортування твердих побутових відходів.

- Організація достатньої кількості місць для збору сміття, системне збирання сміття та його вивезення на території усієї громади (необхідна кількість сміттєвих баків з кришками); знищення влітку бур'янів та карантинних рослин, очистка каналізаційних мереж; ліквідація стихійних смітників з залученням членів громади.
- Розпочати роботу щодо впровадження Системи роздільного збору сміття: економічні розрахунки витрат та вигод, технічне обґрунтування проекту; розробка технологічної схеми роздільного збирання та утилізації ТБО; установка відповідних контейнерів (визначення кількості контейнерів), визначення місць для великогабаритних відходів, місць для збирання будівельних відходів; створення пункту збору відсортованого сміття (підприємство), утилізації меблів, комп'ютерної та побутової техніки, організації роботи диспетчерського пункту (гарячої лінії) для прийому заявок на його вивезення. Впровадження енергоефективні технології сортування, переробки та утилізації сміття (аналіз доцільності будівництва заводу по утилізації, сортувальної лінії). Формування цінової політики для вторинної сировини; створення системи договірних відносин, стимулів та штрафів; проведення інформаційної та роз'яснювальної кампанії для населення, залучення до контролю муніципальної поліції.
- Забезпечення належного санітарного та екологічного стану на території громади, зокрема, щодо зменшення викидів диму і шкідливих газів в атмосферу, зокрема, від спалювання листя та сміття (створити реєстр забруднювачів довкілля громади).

Завдання В.1.3. Збільшення площі зелених насаджень.

- Озеленення громади (парк, сквер, прибудинкові території), створення нових паркових зон (сквери, алеї) для прогулянок, в тому числі на велосипедах,
- Впорядкування прибудинкових територій, в тому числі через реалізацію проектів на основі співфінансування,
- Регулярне зачищення території від бур'янів, зокрема від карантинних рослин, вкриття максимально можливої площі громади газоном, кущами, деревами та квітниками (відкриту землю захищати мульчею – подрібненою деревиною), із забезпеченням вибору порід рослин, що не шкодять здоров'ю, не перешкоджають лініям електромережі.

Завдання В.1.4. Облаштування місць громадського відпочинку та об'єктів спортивного дозвілля.

- Розробка єдиного узгодженого з мешканцями плану благоустрою громади; централізованого дизайну простору громади та насичення його «брендовими» спорудами; створення майданчиків для молоді, розважальних центрів та інших місць громадського відпочинку (вуличні дискотеки, кафе, комп'ютерний клуб,

кінотеатр, будинок творчості для дітей, дитячі, спортивні майданчики) з дотриманням безпеки дітей; компактне розміщення послуг відпочинку у громадському просторі, тиражування функціонально схожих але візуально відмінних майданчиків, відповідно до узгодженого дизайну; належний естетичний вигляд малих архітектурних форм.

- Створення спортивно-оздоровчого табору на базі Криволуцької школи. Створення еко-етно-парку.
- Створення спортивних майданчиків, інтегрованих в просторову та інфраструктурну систему ОТГ.
- Створення місць громадського відпочинку (зокрема пляжів) на берегах водойм (річок, ставків, озер) на території ОТГ.

Оперативна ціль В.2. Створення енергоефективної громади та ресурсозаощадливої системи енергопостачання.

Завдання В.2.1. Впровадження енергозберігаючих технологій в житловому господарстві.

- Забезпечувати процеси енергомодернізації, проведення енергоаудиту житлового сектору, сприяння впровадженню розробки комплексної програми енергомодернізації; утепленню та ремонту будинків, заміни вікон, а також енергомодернізації соціального житла;
- Здійснення реконструкції та капітальних ремонтів житлових будинків із застосуванням енергозберігаючих технологій та обладнання.

Завдання В.2.2. Енергоефективне комунальне господарство та бюджетна сфера.

- Впровадження енергоефективних технологій та обладнання на об'єктах комунальної власності, забезпечення енергомодернізації об'єктів комунальної власності, бюджетних установ та організацій, енергоаудиту комунального сектору, оптимізація схеми тепlopостачання, розробка Плану дій сталого енергетичного розвитку, енергомодернізація соціального житла та об'єктів комунальної власності, використання альтернативних джерел енергії, впровадження систем енергоменеджменту та енергомоніторингу, розробка та реалізація енергозберігаючих проектів.
- При розробці проектної документації капітальних ремонтів об'єктів комунальної власності (закладів культури, освіти та охорони здоров'я), забезпечувати комплексний підхід з питань безпеки згідно чинного законодавства.

Завдання В.2.3. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць.

- Розробка та впровадження на території громади енергоефективного зовнішнього освітлення (за попередньо погодженим з громадою графіком), а також з використанням альтернативних джерел енергії. Розпочати роботу щодо встановлення енергозберігаючого освітлення.

Завдання В.2.4. Забезпечення належного водопостачання та водовідведення.

- Водозабезпечення громади питною водою належної якості (висновки фахівців, розробка проектів, приєднання до існуючих мереж, будівництво і розробка свердловин питної води, водовідведення стічних вод); розробка перспективного проекту нової системи водозабезпечення громади; дослідження можливості та

доцільності альтернативного водозабезпечення. Провести моніторинг забезпеченості якісною питною водою закладів освіти, соціального захисту та охорони здоров'я, з метою подальшого улаштування свердловин.

- Реконструкція та капітальні ремонти існуючих мереж, будівництво нових інженерних мереж (вода, каналізація, електромереж). Забезпечення громади системою очистки стічних фекальних вод; ремонт мережі водовідведення (обстеження мережі, висновки фахівців, проект).
- Відновлення дренажних каналів по вулицям (зокрема, вул. Козацька, вул. Героїв Десантників м. Лиман; с. Зарічне та іншим), що підтоплюються.
- Забезпечення передачі водопровідних мереж та КНС спеціалізованому підприємству Краснолиманському ВУВКГ КП «Компанія Вода Донбасу» (через Донецьку облдержадміністрацію).
- Створення захисних гідроспоруд для недопущення затоплення населених пунктів Криволуцького старостинського округу.

Схема Стратегічна ціль В. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ

Оперативна ціль В.1. . Модернізація інфраструктури та благоустрій громади.	Оперативна ціль В.2. Створення енергоефективної громади та ресурсозаощадливої системи енергопостачання.
Завдання В.1.1. Ремонт й будівництво доріг, велодоріжок та тротуарів на території громади.	Завдання В.2.1. Впровадження енергозберігаючих технологій в житловому господарстві.
Завдання В.1.2. Удосконалення збирання, вивезення та сортування твердих побутових відходів.	Завдання В.2.2. Енергоефективне комунальне господарство та бюджетна сфера.
Завдання В.1.3. Збільшення площі зелених насаджень.	Завдання В.2.3. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць.
Завдання В.1.4. Облаштування місць громадського відпочинку та об'єктів спортивного дозвілля.	Завдання В.2.4. Забезпечення належного водопостачання та водовідведення

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ С. СВІДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.

У громади є низка проблем, що пов'язані з якістю свідомості мешканців, зокрема, це низький рівень відповідальності громадян, відсутність конструктивного діалогу між владою, бізнесом та громадою, низький рівень знань населення щодо своїх обов'язків та прав, проблеми дозвілля молоді та інші. Працездатна професійна міська рада має створити систему комунікації з громадою та забезпечувати позитивний вплив на свідомість громадян, створення громадських структур підтримки порядку в громаді, якісне надання адміністративних послуг, тощо.

Результати SWOT – аналізу за напрямом С

Сильні сторони S (внутрішні)	Слабкі сторони W (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Наявність на території ОТГ закладів, які опікуються соціальною сферою, ○ Наявність ЦНАПУ, Мобільного офісу, ○ Комфортні умови у закладах освіти, ○ Громадські проекти для сільських територій, ○ Культурна спадщина, ○ Доступність послуг зв'язку на місцях (пошта), ○ Людські ресурси, приток ВПО спеціалістів, ○ Активність громадських організацій та активістів, ○ Талановиті діти та молодь. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Депресивний стан населення, пасивність, недовіра до влади, ○ Малозабезпеченість, безробіття, ○ Відсутність тротуарів, пандусів, ○ Обмеженість доступу (відсутність, або недостатнє покриття на території ОТГ) до мережі Інтернет, ○ Недостатність умов для культурного розвитку на селі (дитячий центр), ○ Відсутність тимчасового житла, ○ Відсутність мотивації молоді у виборі професії, ○ Низький рівень профорієнтаційної роботи з молоддю, ○ Розрив між рівнем послуг у м. Лиман та сільській місцевості, ○ Не плановані витрати на ВПО.
Можливості О (зовнішні)	Загрози Т (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Наявність зовнішніх структур, які надають гроші та консультативну підтримку в процесі децентралізації; ○ Розвиток громадського суспільства в країні, зокрема волонтерського руху, ○ Вдосконалення законодавчих умов (опорні школи, харчування дітей, соцзахист населення), ○ Проекти міжнародних організацій, пов'язані з близькістю до бойових дій, ○ Міжнародні, міжрегіональні зв'язки, обмін досвідом, ○ Використання інтелектуальних ресурсів ВПО. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Гальмування процесів децентралізації; ○ Трудова міграція - загальне старіння населення, ○ Недосконала законодавча база, ○ Не інформованість громадян інших регіонів про східний регіон - негативне налаштування заходу до сходу, ○ Ескалація бойових дій, введення бойового стану, ○ Зовнішня і внутрішня міграція, ○ Закриття шкіл, пошти, медичних закладів, ○ Знищення лісів.

Оперативні цілі та завдання

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ С. СВДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.

Оперативна ціль С.1. Взаємна довіра у громаді.

Щоби створити ініціативну, активну громаду, залучену до вирішення питань, які пропонують органи місцевого самоврядування, потрібно забезпечити системну комунікацію з громадою, налагодити конструктивний діалог з важливих питань, системно інформувати та навчати членів громади.

Завдання С.1.1. Ефективне відкрите міське врядування.

- Аналіз збору інформації з залученням професійних фахівців та консультантів.
- Залучення коштів міжнародних організацій та співфінансуванням місцевого бюджету.
- Проведення тренінгів, семінарів, нарад, навчальні програми для фахівців ОМС, зокрема, тренінги для старост, керівного складу, працівників бюджетної сфери у випадку надзвичайної ситуації, надання першої невідкладної допомоги.

Завдання С.1.2. Розробка та впровадження системи комунікації з громадою.

- Розробка комплексної інформаційної політики та системи комунікації з громадою, використання громадської активності, втілення сучасних підходів та практик комунікації у розвиток місцевого самоврядування;
- Впровадження практики діалогу з важливих питань громади, а саме, регулярні (за погодженим графіком) зустрічі голови з громадянами: обговорення важливих питань для громади у колективах навчальних закладів та трудових колективах; ідентифікація проблем, прийняття рішень та звітування перед громадою.
- Системне інформування громади через відповідні канали інформації (сайт громади, нові інтернет-ресурси, газети тощо), через створення системи навчання та перенавчання (дорослих), зокрема надання правових знань населенню, роз'яснювальна робота для власників тварин, щодо правил їх утримання, для власників земельних ділянок щодо відповідальності за наявність карантинних рослин. Встановлення радіоповіщення, гучномовців та інтернет-засобів на території всієї громади для оперативного оповіщення населення.

Завдання С.1.3. Розвиток органів самоорганізації населення та інших громадських об'єднань.

- Посилення роботи структур ОСН (органів самоорганізації населення) для виявлення та вирішення спільних проблем громади, створення платформи та формування простору для діяльності НУО.
- Конкурс проектів громадських ініціатив, спрямованих на вирішення виявлених проблем громади, підтримку громадських ініціатив, розвитку самоорганізації серед населення (перш за все, молоді), професійного фандрейзингу; проведення регулярних спільних заходів, зокрема, з упорядкування території; створення клубів за інтересами.

Оперативна ціль С.2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ГРОМАДЯН.

Громада має стати культурним центром, з розвиненою соціальною сферою громади, освітнім та духовним центром виховання молодого покоління, екологічного виховання дорослих і дітей. Такі умови може створити та підтримувати тільки активна й відповідальна громада як учасник процесу прийняття рішень, що усвідомлює власну

місію подальшого розвитку та забезпечує поступовість в діяльності органів самоврядування.

Завдання С.2.1. Комфортний та конкурентоспроможний заклад освіти.

- Створення комфортного і безпечного навчального середовища в сучасних закладах освіти для всіх суб'єктів педагогічного процесу, зокрема, системну перебудову компонентів освітнянського середовища (просторово-предметного, змістовно-методичного, комунікативно-організаційного).
- Делегування навчально-методичних повноважень на рівень самих навчальних закладів. Індивідуалізація освітніх програм для забезпечення максимальної успішності різних груп дітей (мешканців громади) в умовах навчального закладу; варіативна освіта мешканців громади з урахуванням їх індивідуальних запитів в процесі успішної діяльності; підвищення ефективності та якості освітніх послуг.
- Забезпечення конкурентоспроможності учнів села.
- Об'єднання та забезпечення якості освітніх, спортивних, культурних послуг.
- Впроваджувати систему безпеки в навчально-освітніх закладах.

Завдання С.2.2. Створити систему якісної медичної допомоги.

- Вдосконалення та зміцнення матеріально-технічної бази Центру первинної медико-санітарної допомоги: збереження, капітальні ремонти та розвиток міських та сільських сімейних лікарських амбулаторій та ФАПів; роздільний прийом здорових та хворих.
- Створення умов для доступності закладів медицини для людей маломобільних груп (пандуси, низькі спуски тощо) в кожному з медичних закладів
- Оснащення сімейних амбулаторій згідно таблицю оснащення, включаючи забезпечення сімейних лікарів лабораторними швидкими тест-системами для діагностики основних небезпечних гострих та хронічних захворювань.
- Створення умов для кадрового забезпечення закладів медицини шляхом запровадження системи стимулювання роботи лікарів на селі та в місті шляхом забезпечення сільських та міських сімейних лікарів комфортним житлом та автотранспортом (оренда).
- Впровадження нової системи фінансування Центру первинної медико-санітарної допомоги відповідно до законопроектів про реформування системи охорони здоров'я
- Зміна статусу ЦПМСД з комунального закладу на комунальне неприбуткове підприємство в 2018р.
- Підключення до електронної системи охорони здоров'я e-Health в 2018р.
- Забезпечення лікування хворих відповідно до національних уніфікованих медичних протоколів.
- Забезпечення наближення до ОТГ послуг госпітального округу. Реформування ЦРЛ в Лікарню планового лікування та вхід в склад відповідного Госпітального округу.

- Перепідпорядкування КЗОЗ «Лиманська міська лікарня» центральній районній лікарні у 2018р. шляхом реорганізації.
- Створення на базі ЦРЛ єдиного для ОТГ лікувально-діагностичного Центру в склад якого входить сучасна сертифікована клініко – діагностична лабораторія з організацією циклічного забору біоматеріалів на дослідження в сільських та міських сімейних амбулаторіях та швидкої доставки на дослідження.
- Розвиток та впровадження в закладах первинного та вторинного рівня ТОГ телемедичних технологій з метою швидкого та ефективного консультування та обстеження хворих.
- Підключення ЦРЛ до електронної системи охорони здоров'я e-Health з 01.01.2020 року
- Впровадження нової системи фінансування закладів вторинного рівня відповідно до стратегії впровадження обов'язкового медичного страхування та гарантованого пакету медичних послуг з 2020 року

Завдання С.2.3. Духовне виховання громадян високої культури поведінки.

- Моніторинг стану культурного розвитку, вивчення потреб населення, створення банку ідей через мережу інтернет тощо.
- Створення системи залучення молоді до проектів проведення змістовного дозвілля; вивчення запитів населення та формування напрямів організації змістовного дозвілля.
- Створення інфраструктури для реалізації напрямків змістовного дозвілля (облаштовані майданчики в кожному населеному пункті для проведення культурних заходів виставок, фестивалів, турнірів). Передача МПК на баланс громад, та проведення капітальних ремонтів в приміщеннях місцевих МПК (зокрема, в с. Рубці, с. Зарічне, с. Дробишево).
- Формування програми культурного розвитку та культурних традицій, проведення культурно-масових заходів, виховання нових традицій духовної культури в громаді; просування сімейних цінностей, гендерної рівності, підвищення свідомості людей, духовного зростання.
- Підтримка творчих ініціатив, особливо молодих талантів.

Завдання С.2.4. Популяризація та заохочення екологічної енергозберігаючої поведінки мешканців.

- Проведення просвітницьких акцій (семінарів, фестивалів, круглих столів) з метою формування «зеленої» свідомості, у т.ч. дітей та молоді, культури енергоспоживання та енергозбереження, підвищення поінформованості населення щодо методів ощадливого споживання енергоресурсів, залучення громади до реалізації «зелених» проектів.
- Залучення екологічних організацій до зустрічей з жителями громади та обговорення засобів покращення екологічної ситуації, бережного відношення до лісових насаджень.

Впровадження системи екологічної безпеки, зокрема щодо якісного ветеринарно-санітарного нагляду, моніторинг за популяціями диких тварин.

Проект створення притулку для безпритульних тварин.

Завдання С.2.5. Розширити мережу закладів та інфраструктуру з надання соціальних послуг.

- Моніторинг потреб у соціальних послугах, створення їх реєстру, та пошук джерел фінансування для їх задоволення; розробка нормативно-правової бази для регламентацій та організації соціальних послуг в територіальній громаді (у тому числі для організації роботи альтернативних фахівців). Проведення моніторингу щодо наявності та необхідності, та забезпечити встановлення пандусів та поручнів біля адміністративних будівель та закладів соціальної сфери.
- Підвищення кваліфікації фахівців, які надають соціальні послуги; формування мережі (інфраструктури) закладів з надання соціальних послуг.
- Створення тимчасового соціального житла для людей похилого віку (хоспіс) та жінок, які потерпають від домашнього насилля, дітей-сиріт, інших вразливих категорій населення, з залученням психологів та інших спеціалістів (зокрема, в будівлі ЗОШ с. Закітне). Забезпечити тимчасове соціальне житло меблями, обладнанням, тощо (за рахунок грантових коштів, зокрема від фондів ПРООН, а також платних та за рахунок бюджетів різних рівнів).
- Розглянути питання доцільності створення соціального таксі та соціального офісу.

Оперативна ціль С.3. ОХОРОНА ЗАКОННИХ ПРАВ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТЕЛІВ ГРОМАДИ.

Завдання С.3.1. Пожежна безпека ОТГ.

- Підвищувати рівень готовності з реагування на надзвичайні ситуації та розвиток інфраструктури з реагування на надзвичайні ситуації.
- Сприяння забезпеченню пожежно- та аварійно-рятувальних підрозділів необхідною спецтехнікою та обладнанням, своєчасному їх переоснащенню.
- Проведення капітальних ремонтів протипожежних водоймищ.
- Забезпечення спостереження за природоохоронними територіями високої ступені заповідності (заповідником держаного значення). Встановлення вежі спостереження на території заповідника (біля заповідника) «Крейдова флора» та проведення інших заходів з цивільної безпеки.

Завдання С.3.2. Дотримання принципу верховенства права.

- Гарантування та забезпечення громадянам ОТГ доступу до правосуддя, включаючи вразливі категорії населення; проведення превентивних заходів щодо сексуального гендерно-зумовленого та домашнього насильства, забезпечення соціального захисту та соціальної інтеграції ВПО до суспільного життя громади.

Завдання С.3.3. Охорона громадського порядку.

- Відновлення громадських формувань для охорони громадського порядку та патрулювання території громади, зокрема, із залученням учасників АТО.

- Обмін досвідом з регіонами, де налагоджена робота з охорони громадського порядку громадськими формуваннями та залучення молоді до даного виду роботи (за рахунок грантових коштів, зокрема ПРООН).
- Проведення заходів з взаємодії поліції, ДСНС, ДМС з громадою на партнерських засадах; проведення публічних зустрічей з правоохоронними органами, муніципальними підрозділами охорони правопорядку, створення цілодобової системи відеоспостереження.
- Визначити перелік необхідних дільничних станцій на території Лиманської ОТГ. Забезпечення дільничних офіцерів поліції планшетами, впровадження спец програм, для оперативного реагування та запобігання злочинності (у тому числі за рахунок грантових коштів, зокрема ПРООН). Покращення роботи поліції на території громади: дільничний офіцер поліції та офіцер ювенальної превенції.
- Відновлення та підтримка молодіжного руху, орієнтованого на допомогу поліції в превентивній та профілактичній діяльності («Ліга молодих поліцейських», «Джура», тощо); виділення окремої кімнати для розміщення «Ліги молодих поліцейських» на базі молодіжного інноваційного Центру для дітей та молоді.

Схема Стратегічної цілі С. СВІДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.

Оперативна ціль С.1. Взаємна довіра у громаді.	Оперативна ціль С.2. Забезпечення високої якості життя громадян.	Оперативна ціль С.3. Охорона законних прав та вдосконалення системи безпеки жителів громади.
Завдання С.1.1. Ефективне відкрите міське врядування.	Завдання С.2.1. Комфортний та конкурентоспроможний заклад освіти.	Завдання С.3.1. Пожежна безпека ОТГ.
Завдання С.1.2. Розробка та впровадження системи комунікації з громадою.	Завдання С.2.2. Створити систему якісної медичної допомоги	Завдання С.3.2. Дотримання принципу верховенства права.
Завдання С.1.3. Розвиток органів самоорганізації населення та інших громадських об'єднань.	Завдання С.2.3 Духовне виховання громадян високої культури поведінки	Завдання С.3.3. Охорона громадського порядку.
	Завдання С.2.4. Популяризація та заохочення екологічної енергозберігаючої поведінки мешканців.	
	Завдання С.2.5. Розширити мережу (інфраструктуру) закладів з надання соціальних послуг.	

ЗВ'ЯЗОК СТРАТЕГІЇ ГРОМАДИ ЗІ СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ

Стратегія розвитку Донецької області на період до 2020 року була розроблена на підставі Закону України "Про стимулювання розвитку регіонів" з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року.

Стратегія розвитку Донецької області			
Стратегічні цілі.			
1. Економічний розвиток та підвищення зайнятості населення	2. Підвищення спроможності місцевого самоврядування	3. Людський розвиток, надання якісних соціальних послуг та вирішення питань ВПО	4. Розбудова безпечного суспільства

Стратегія розвитку Лиманської ОТГ		
Стратегічні цілі Лиманської ОТГ		
А. СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ	В. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ	С. СВДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.

Висновок: Стратегічні цілі, визначені Стратегією розвитку Лиманської об'єднаної громади, сформовано відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку області. В процесі розробки цієї Стратегії члени Робочої групи дійшли висновку, що зміст Стратегії розвитку громади відповідає основним цілям та напрямкам Стратегії розвитку Донецької області на період до 2020 року, сприятиме її виконанню та підвищенню конкурентоспроможності області.

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА МОНІТОРИНГ СТРАТЕГІЇ

Проект Стратегії розвитку громади має бути представлений громаді через громадські слухання або інші заходи громадського обговорення, та оприлюднений через місцеві засоби інформування громадян. Після внесення у зміст документу Стратегії доцільних пропозицій від громадян закінчується процес розробки Стратегії, обираються першочергові Завдання Стратегії (відповідно до мережевого графіку, сформованого на основі діаграми додатку 2), починається етап розробки проектів та їх впровадження.

Важливим кроком до виконання Стратегії розвитку громади має бути її розгляд і прийняття міською радою. Вкрай важливо забезпечити політичну волю до впровадження змін, а також людські та фінансові ресурси, необхідні для виконання всіх заходів і проектів, передбачених у 29-ти Завданнях.

Після затвердження Стратегії міською радою вона має бути конкретизована у щорічних планах соціально-економічного розвитку, цільових та галузевих програмах розвитку.

Оперативні цілі, визначені цим документом, вказують на точки докладання зусиль і напрями використання ресурсів (у тому числі приватних інвестицій), щоб їх результативність була максимальною з точки зору досягнення стратегічного бачення. Реалізація проектів Плану реалізації Стратегії - це завдання для структурних підрозділів виконавчого комітету міської ради, територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, сектору громадських організацій і громадян за підтримки проектів міжнародної технічної допомоги.

Методика реалізації Стратегії передбачає наступні дії:

Необхідно визначити пріоритетність впровадження завдань на основі проведеного їхнього рейтингування (додаток 2). Черговість проектів у рамках Плану реалізації Стратегії вибудовується так, щоб забезпечити логічну послідовність заходів для поступального руху вперед.

Для забезпечення ефективного впровадження Стратегії члени Робочої групи мають розробити низку з Проектних листків (технічних завдань на розробку проектів), щодо досягнення відповідних кожному Завданню, досягнення яких починається у 2018 році та буде тривати найближчі три роки. Важливим є здійснення Стратегії в рамках трьох послідовних та взаємопов'язаних програмних циклів (етапів), для кожного з яких розроблятиметься окремий План реалізації Стратегії: перший – 2018 - 2020 роки; другий – 2021 - 2023 роки; третій – 2024 - 2025 роки.

Стратегія є результатом соціального консенсусу. Щоб забезпечити реалістичність Стратегічного плану, над його розробкою працювало більше 50 лідерів територіальної громади - представників бізнесу, органів місцевого самоврядування (депутатів та членів виконавчого комітету, спеціалістів відділів міської ради), промислових підприємств, та громадськості, освітніх установ регіону. Саме з числа найактивніших лідерів рекомендується сформувати Комітет з управління впровадженням Стратегічного плану (КУВ). Таким чином, Комітет з управління

впровадженням за своїм складом стане продовженням суспільно-приватного партнерства, яке уможливило процес стратегічного планування.

На КУВ буде покладена відповідальність за моніторинг впровадження Стратегічного плану розвитку громади. Результати впровадження Проектів необхідно розміщувати на веб-сайті міської ради. Комітет з управління впровадженням буде проводити аналіз якості виконання завдань, дотримання графіку робіт. Комітет з управління впровадженням зустрічатиметься для оцінки виконання завдань по кожному Завданню.

Моніторинг реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії ґрунтуватиметься на постійному процесі моніторингу виконання заходів Стратегії та оцінки ефективності досягнутих результатів.

Для забезпечення моніторингу ефективності виконання стратегічного плану на етапі формування плану дій (розробки карток проектів) рекомендується створити багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів. Кожен рівень стратегічного планування має свій рівень індикаторів (показників), розділяються на індикатори досягнення: Бачення; Стратегічних цілей; Оперативних цілей; Завдань. На рівні Бачення розвитку ОТГ, що фактично складається з стратегічних цілей розвитку – це показники вищого рівня (показники зміни стану системи). Показники розвитку за оперативними цілями – це середній рівень (показники зміни поведінки учасників процесу розвитку), індикатори виконання проектів та досягнення завдань – це нижній рівень (показники зміни ресурсів у результаті виконання відповідних проектів).

Базову інформацію, необхідну для визначення результатів виконання проектів містить Проектний листок, у якому відображені ресурси (матеріальні засоби, бюджет, виконавці, відповідальні), процеси (календарний план реалізації заходів) та результати (показники досягнення очікуваних результатів реалізації проекту).

На першому етапі визначається максимум можливих індикаторів, які розподілені за зонами впливу. Ці індикатори, як правило, в першу відображають ступінь виконання проектів. Для підготовки системи індикаторів потрібно визначення очікуваних результатів, які часто носять якісний характер, а отже, не можуть бути оцінені інакше, як шляхом соціологічних або експертних опитувань.

В цілому, потрібно намагатися мінімізувати кількість показників, оскільки їх надлишок вимагає багато витрат часу та інформації для обробки, знижує можливості управління. З іншого боку, недостатня кількість показників не дає розуміння процесу реалізації стратегії та не дозволяє ефективно управляти ним.

Розробляє, розглядає та затверджує систему моніторингу незалежний від органів виконання Стратегії, Комітет впровадження Стратегічного плану (або Робоча група на попередньому етапі).

В процесі роботи над індикаторами формується таблиця та визначається порядок збору, систематизації інформації, відповідальні за збір даних та періодичність збору даних. Для кожного показника визначаються наступні характеристики: назва;

опис методу розрахунку; джерело даних; періодичність розрахунку; базове значення показника; планове (прогнозоване) значення показника; особа (особи) відповідальні за розрахунок або збір даних за показником.

Систему контролю на різних етапах виконання власної Стратегії можна побудувати на основі розроблених форм контролю за досягненням стратегічних цілей та виконанням проектів. Але одним із типів виявлених індикаторів є такі, збір яких передбачений державною системою статистики. Як правило, вони з'являються на рівні стратегічних та оперативних цілей. Це дає змогу унікальну систему індикаторів співставляти з державними та міжнародними системами.

У ході моніторингу виконання Стратегії вирішується низка завдань: контроль за реалізацією Стратегії в цілому; оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними та оперативними цілями; аналіз інформації щодо змін зовнішніх і внутрішніх чинників розвитку регіону для уточнення та корегування (актуалізації) цілей Стратегії.

Після розробки та затвердження Стратегічний план має стати місцевою нормативною базою формування річного бюджету міської ради та річної програми соціально-економічного розвитку громади. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься за рахунок усіх джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України, в тому числі: коштів державного бюджету; місцевих бюджетів; міжнародної технічної допомоги; міжнародних фінансових організацій; інвесторів, донорських організацій, тощо.

У процесі впровадження Стратегічного плану будуть брати участь багато організацій та окремих осіб, обов'язково виникатимуть нові спільні проекти. Тому доцільно створити постійне партнерство між місцевою владою і підприємцями, що полегшить доступ до інформації, сприятиме комунікації та забезпечить поліпшення бізнес-середовища.

Стратегічний план має коригуватися зважаючи на зовнішні та внутрішні обставини, які також будуть змінюватися. Принаймні один раз на рік Комітет з управління впровадженням за потребою має забезпечити розробку нових Проектних листків (з алгоритмом виконання проекту, із зазначенням результатів, показників, відповідальних осіб та виконавців, строків та джерел ресурсів для досягнення цілей) до проектів, впровадження яких розпочинається наступного року. Отже, члени Комітету з управління впровадженням, а також всі мешканці громади, які мають відношення до цієї роботи, повинні стежити за тим, щоб Стратегічні цілі, Оперативні цілі та Проекти Стратегічного плану залишалися доречними, актуальними і виконувалися. Стратегічне планування - це не одноразова подія, з певним початком і кінцем, а навпаки - ефективний інструмент менеджменту. Саме завдяки створенню належного системного моніторингу та коригування, а також управлінню впровадженням стратегічного плану досягається високий рівень відповідальності за реалізацію стратегії та її адаптацію до змінних зовнішніх та внутрішніх чинників.

Склад робочої групи з розробки Стратегії розвитку Лиманської ОТГ до 2025 року

Лиманської об'єднаної територіальної громади

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада
1.	Цимідан Петр Федорович	міський голова, голова робочої групи
2.	Фесенко Володимир Петрович	заступник міського голови, заступник голови робочої групи
3.	Авдеєнко Надія Павлівна	начальник відділу економічного розвитку і торгівлі міської ради, депутат міської ради, секретар робочої групи
4.	Авдеєнко Наталія Олександрівна	начальник відділу інвестиційної діяльності виконавчого комітету міської ради
5.	Безгубов Микола Володимирович	староста Рубцівського старостинського округу
6.	Бессарабов Леонід Павлович	голова Лиманської дорожньої профспілкової Організації (за згодою)
7.	Богуславський Олег Миколайович	староста Ярівського старостинського округу
8.	Бутов Артем Вікторович	член Громадської ради, приватний підприємець, учасник АТО (за згодою)
9.	Гамаюнова Юлія Миколаївна	заступник міського голови
10.	Герасименко Володимир Володимирович	староста Рідкодубівського старостинського округу
11.	Гнатюк Наталія Сергіївна	начальник служби реформування та розвитку систем управління регіональної філії «Донецька залізниця»
12.	Демідова Вікторія Вікторівна	головний лікар Лиманської центральної районної лікарні, голова постійної комісії з питань освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури та спорту, справах молоді та соціального захисту населення, депутат міської ради (за згодою)
13.	Довженко Кирило Олегович	приватний підприємець (за згодою)
14.	Драч Юрій Анатолійович	перший заступник міського голови
15.	Заблодська Інна Володимирівна	директор Луганської філії інституту економіко-правових досліджень НАНУ, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України (за згодою)
16.	Заболотний Василь Іванович	староста Яцьківського старостинського округу
17.	Задорожний Олексій Олександрович	в.о. начальника управління агропромислового розвитку міської ради
18.	Золочевська Катерина Костянтинівна	приватний підприємець (за згодою)
19.	Красногрудь Наталія Анатоліївна	начальник відділу земельних питань виконавчого комітету міської ради
20.	Кузьменко Олена	приватний підприємець (за згодою)

	Володимирівна	
21.	Лебеденко Валерій Дмитрович	начальник відділу екології та природних ресурсів виконавчого комітету міської ради
22.	Мальченко Ганна Вікторівна	начальник управління соціального захисту населення міської ради
23.	Мараховський Олександр Володимирович	член ГО “Громадська ініціатива - “Ми”, голова ОСББ «Надія Лимана», член виконавчого комітету міської ради (за згодою)
24.	Меделяєва Наталія Василівна	староста Новоселівського старостинського округу
25.	Мікулін Олексій Іванович	староста Зарічненського старостинського округу, голова ради старост та голів мікрорайонів
26.	Муравльова Олена Миколаївна	начальник відділу житлово-комунального господарства виконавчого комітету міської ради
27.	Осипова Тетяна Іванівна	голова літературного об’єднання “Промінь” (за згодою)
28.	Печатнікова Неля Вікторівна	начальник відділу освіти міської ради
29.	Пилипенко Тетяна Вікторівна	начальник фінансового управління міської ради
30.	Погуляй Інна Михайлівна	староста Дробишевського старостинського округу
31.	Поплавська Ольга Олександрівна	голова молодіжної платформи “Альтанка” (за згодою)
32.	Проскурнін Володимир Вікторович	консультант ПРООН зі стратегічного планування
33.	Рибалко Юлія Володимирівна	староста Ямпільського старостинського округу
34.	Роменська Наталія Володимирівна	начальник відділу культури і туризму міської ради
35.	Савченко Вадим Леонідович	заступник головного інженера регіональної філії «Донецька залізниця» – начальник технічної служби
36.	Свирид Василь Володимирович	голова постійної комісії з питань житлово-комунального господарства та комунальної власності, депутат міської ради (за згодою)
37.	Сердюк Віталій Вікторович	староста Коровоярського старостинського округу
38.	Сидорова Ольга Алімовна	приватний підприємець (за згодою)
39.	Синиця Яна В’ячеславівна	голова ГО “Крила”, член Громадської ради (за згодою)
40.	Сироватська Ірина Леонідівна	голова ГО «Краснолиманська міська організація жінок», член Громадської ради (за згодою)
41.	Сиротенко Олександр Миколайович	староста Шандриголівського старостинського округу
42.	Сичов Анатолій Васильович	староста Тернівського старостинського округу
43.	Ткачук Лідія Іванівна	голова постійної комісії з питань підприємницької діяльності та сфери послуг,

		управління промисловістю, транспортом, депутат міської ради, приватний підприємець (за згодою)
44.	Філоненко Любов Василівна	староста Криволуцького старостинського округу
45.	Чичунова Юлія Євгенівна	експерт з управління проектами установи «Донецька агенція регіонального розвитку» (за згодою)
46.	Шабля Володимир Анатолійович	голова ГО «Асоціація фермерів» (за згодою)
47.	Шпак Олена Геннадіївна	начальник відділу містобудування та архітектури виконавчого комітету міської ради
48.	Шуляченко Ірина Олексіївна	начальник юридичного відділу виконавчого комітету Лиманської міської ради

КОНТАКТИ

м. Лиман, Лиманська міська рада,
Міський голова Цимідан Петро Федорович,
Телефон: (06261) 4-12-70, 095-177-31-22
E-mail (електронна пошта): rada@krliman.gov.ua;
Офіційний сайт: krliman.gov.ua
Експерт проекту: Володимир Проскурнін.

ДОДАТКИ

Додаток 1. Профіль громади.

Додаток 2. Діаграма «Результати сумарної середньої оцінки завдань Лиманської громади за трьома критеріями (необхідність проекту та його вплив на економічний розвиток міста, здійсненність проекту та доступність ресурсів на його впровадження, та сприйняття його громадою)».

